

398/1973/1.

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

Rocznik LXXX

Nr 1

WARSZAWA 1973

<http://rcin.org.pl>

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

KWARTALNIK HISTORYCZNY

ROCZNIK LXXX

1973

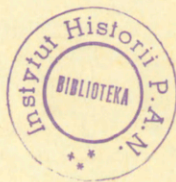
1

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE
WARSZAWA 1973

KOMITET REDAKCYJNY

Aleksander Gieysztor, Krzysztof Groniowski, Stanisław Herbst, Hanna Jędruszczak (sekretarz), Irena Koberdowa, Witold Kula, Bogusław Leśnodorski (redaktor), Marian Małowist, Emanuel Rostworowski, Franciszek Ryszka, Marian H. Serejski, Jacek Staszewski, Jerzy Topolski, Stanisław Trawkowski (zastępca redaktora), Henryk Zieliński, Mieczysław Żywoczyński

ADRES REDAKCJI

Instytut Historii PAN
Warszawa, Rynek Starego Miasta 29/31, 31-02-61

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa, Miodowa 10
Nakład 2477 + 183 egz. Ark. wydawn. 25,0, ark. drukarskich 16,25.
Papier druk. sat. kl. V, 70 g. BI
Oddano do składania 31.VIII.72 r. Podpisano do druku 23.II.73 r.
Druk ukończono w marcu 1973 r.

Zam. 719/72 R-12 Cena zł 30,—
Warszawska Drukarnia Naukowa, Warszawa, Śniadeckich 8

1973 k. 24 c

СОДЕРЖАНИЕ

Анна Сухени-Грабовска — Редукция коронных имений и их судьба 1574—1650 . . .	3
Збигнев Ляндау — Сравнительные исследования по вопросу долгосрочного поста польской экономики	21
Стефан Жулкевски — Профессия литератора в первые годы существования Второй Речи Посполитой	39

ПОЛЕМИКИ — ОБЗОРЫ — ИНФОРМАЦИЯ

Ежи Гольцер — Политические партии в межвоенной Польше	64
Ян Тышкевич и Генрик Андрулевич — Набор кандидатов на исторические факультеты университетов	75

РЕЦЕНЗИОННЫЕ СТАТЬИ И РЕЦЕНЗИИ

Тадеуш Котарбиньски — Романа Ингардена „Книжечка о человеке”	81
Роман Гек, Адам Гальос — Западная граница Польши	85
Игнацы Зарембски — История польской науки	93
Ян Замойски — Смешная война	101

ХРОНИКА	240
IN MEMORIAM	252
ПИСЬМА В РЕДАКЦИЮ	254

TABLE LES MATIERES

Anna Sucheni-Grabowska — L'„exécution” des biens du Domaine de la Couronne en 1574—1650	3
Zbigniew Landau — Études comparatives de la croissance économique en Pologne	20
Stefan Żółkiewski — La profession d'écrivain au début de la Deuxieme Republique	38

POLEMIQUES — REVUES — INFORMATIONS

Jerzy Holzer — Les partis politiques dans la Pologne de l'entre-deux-guerres	64
Jan Tyszkiewicz et Henryk Andrulowicz — Recrutement des candidats aux études historiques universitaires	75

CRITIQUES ET COMPTES RENDUS

Tadeusz Kotarbiński — Le „Livre de l'homme” de Roman Ingarden	81
Roman Heck, Adam Galos — La frontière occidentale polonaise	85
Ignacy Zarębski — L'histoire de la science polonaise	93
Jan Zamojski — „La Drôle de guerre”	101
CHRONIQUE	240
IN MEMORIAM	252
LETTRES A LA REDACTION	254

SPIS TREŚCI

Anna Sucheni-Grabowska — Losy egzekucji dóbr w Koronie w latach 1574—1650	3
Zbigniew Landau — Badania porównawcze nad długookresowym wzrostem gospodarczym Polski	21
Stefan Żółkiewski — Zawód literata w początkach Drugiej Rzeczypospolitej	39

POLEMIKI — PRZEGLĄDY — INFORMACJE

Jerzy Holzer — Partie polityczne w międzywojennej Polsce	64
Jan Tyszkiewicz i Henryk Andrulewicz — Rekrutacja kandydatów na uniwersyteckie studia historyczne	75

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Tadeusz Kotarbiński — Romana Ingardena <i>Książeczka o człowieku</i>	81
Roman Heck, Adam Galos — Polska granica zachodnia	85
Ignacy Zarębski — Historia nauki polskiej	93
Jan Zamojski — Śmieszna wojna	101

S. Kamiński, Pojęcie nauki i klasyfikacja nauk — Irena Stasiewicz-Jasiukowa	110
Istorija i psihologija — Jacek Banaszekiewicz	115
A. Bartnicki, J. Mantel-Nieko, Historia Etiopii — Jan Milewski	118
H. Ludat, Deutsch-Slavische Frühzeit — Tadeusz Lalik	122
Najdawniejszy kalendarz gnieźnieński, wyd. B. Bolz — Józef Szymański	125
S. Kuraś, Przywileje prawa niemieckiego miast i wsi małopolskich XIV—XV wieku — Ludwik Łysiak	126
N. N. Melik-Gajkazowa, Francuskie chronisty XIV wieku kak istoriki swojego wriemieni — Jacek Banaszekiewicz	129
J. Wieteska, Katalog prałatów i kanoników Prymasowskiej Kapituły Łowickiej od 1433 do 1970 roku — Roman Nir	131
Lietuvos metraštis — Jerzy Ochmański	132
H. Barycz, Z epoki renesansu, reformacji i baroku — Marceli Kosman	134
J. Buława, Walki społeczno-ustrojowe w Toruniu w I połowie XVI wieku — Andrzej Pryłowski	136
L. Szczucki, W kręgu myślicieli heretyckich — Janusz Tazbir	139
W. I. Korecki, Zakreposzczeniye krest'jan i klassowaja bor'ba w Rossiji wo wtorej połowinie XVI wieku — Artur Kijas	141
J. Vanis, Svobodníci ve strednich Cechách v letech 1550—1620 — Tadeusz Lalik	144
Die Gelehrte Welt des 17. Jahrhunderts über Polen — Władysław Czapliński	144

H. Langer, Stralsund 1600—1630 — Maria Bogucka	148
Elementa ad fontium editiones t. XXII—XXIII — Bogusław Ratusiński	150
M. Komarzyński, Księcia Contiego niefortunna wyprawa po koronę Sobieskiego — Edward A. Mierzwa	153
Polska w epoce Oświecenia — Andrzej Zahorski	155
R.B. Holtman, The Napoleonic Revolution — Juliusz Willaume	160
I. Ichnatowicz, Obyczaj wielkiej burżuazji warszawskiej w XIX wieku — Janina Żurawicka	163
L.G. Mielnyk, Tiechnicznyj pierieworot na Ukraini u XIX st. — Jerzy Jaros	167
S. Kowalska-Glikman, Ruchliwość społeczna i zawodowa mieszkańców Warszawy w latach 1845—1861 — Ireneusz Ichnatowicz	168
J. Chudzikowska, Dziwne życie Sadyka Paszy — Barbara Konarska	170
R. Christophe, Napoleon III au tribunal de l'histoire — Józef Dutkiewicz	174
M. Tanty, Panslawizm, carat, Polacy — Genowefa Kurpisowa	177
R. Iwanowa, Mychajło Drahomanow — Jan Kozik	179
M. Pater, Centrum a ruch polski na Górnym Śląsku — Jerzy Ratajewski	182
Z. Bednorz, Nad rocznikami dawnych gazet śląskich — Jerzy Ratajewski	187
R. Hofstadter, The progressive historians — Maria Wierzbička	188
M. Pęcherski, M. Świątek, Organizacja oświaty w Polsce w latach 1917—1969 — Piotr Hübner	191
J. Borkowski, J. Kowal, S. Lato, W. Stankiewicz, A. Więzikowa — Zarys historii polskiego ruchu ludowego 1918—1939 — Henryk Zieliński	193
A. Zatorski, Polska Lewica Wojskowa w Rosji w okresie rewolucji 1917—1918 — Walentyna Najdus	197
W. Najdus, Lewica polska w Kraju Rad 1918—1920 — Zygmunt Łukawski	202
L. Mrocza, Łódzka organizacja Polskiej Partii Socjalistycznej w latach 1918—1926 — Artur Leinwand	204
Wielkopolski czyn powstańczy — Jerzy Pietrzak	207
G. Thunig-Nittner, Die Tschechoslowakische Legion in Russland — Mieczysław Wrzosek	210
Krośki plebiscit — Zygmunt Lietz	214
F. Młynarski, Wspomnienia — Zbigniew Landau	218
I. M. Oprja, Diplomaticzeskaja diejatielnost' Nikolaje Titulesku — Wiesław Balcerak	222
Páter Zadravec titkos naplója — Józef Puciłowski	226
A. Bartnicki, Pierwszy front II wojny światowej — Wiesław Balcerak	228
B. Kerbelyté, Lietuvių liaudies padavimai — Marceli Kosman	231
„Lietuvos Istorijos Metraštis” 1971 — Piotr Łossowski	233
Mediaevalia Bohemica 70 — Roman Heck	235

KRONIKA

History of Poland — Histoire de Pologne	240
Nauki pomocnicze historii w nauczaniu uniwersyteckim — Józef Szymański	241
15-lecie Instytutu Śląskiego w Opolu — Franciszek Hawranek	243
Obrady Międzynarodowego Komitetu Nauk Historycznych — Aleksander Gieysztor	245
Średniowieczne miasta na Słowacji — Julia Radziszewska	247
Sztuka rawenacka i bizantyńska — Elżbieta Jastrzębowska	249

IN MEMORIAM

Marzena Pollakówna (1926—1971) — Zygmunt Sułowski 252

LISTY DO REDAKCJI

- roli protestantów polskich w drugiej połowie XVII i pierwszej XVIII w.
— Juliusz Bardach 254
- warunkach ustalania nakładów publikacji naukowych — Józef Wojtała 255

Cena zł 30,—

TYLKO PRENUMERATA ZAPEWNI REGULARNE OTRZYMYWANIE

KWARTALNIK HISTORYCZNEGO

Cena prenumeraty krajowej:

półrocznie — 60.—

rocznie — 120.—

Institucje państwowe, społeczne, zakłady pracy, szkoły itp. mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie w miejscowych Oddziałach i Delegaturach „Ruch”.

Prenumeratory indywidualni mogą opłacać prenumeratę w urzędach pocztowych i u listonoszy, lub dokonywać wpłat na konto PKO Nr 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch”, Warszawa, ul. Towarowa 28 (w terminie do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty).

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa od prenumeraty krajowej, przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, konto PKO Nr 1-6-100024.

Bieżące i archiwalne numery można nabywać lub zamawiać we Wzorcowni Wydawnictw Naukowych PAN — Ossolineum — PWN, Warszawa, Pałac Kultury i Nauki (wysoki parter) oraz w księgarniach naukowych „Domu Książki”.

Sprzedaż egzemplarzy numerów zdezaktualizowanych, na uprzednie pisemne zamówienia, prowadzi Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa ul. Towarowa 28.

Subscription orders can be sent directly to:

Export and Import Enterprise „Ruch”

Warszawa 1

P.O. Box 154

sending remittance of $\text{zł } 12$ — through the Bank Handlowy — Warszawa, Traugutta 7

Kwart. Hist. R. LXXX, z. 1, s. 3--260, styczeń-marzec, Warszawa 1973.

Indeks 36432